

הנחיות ומידע למטופל

לקראת בדיקת אולטרסאונד אנדוסקופי - EUS

אולטרסאונד אנדוסקופי EUS

מהווה אחד מאמצעי ההדמיה היעילים במצבי חולי שפירים ובגידולים של מערכת העיכול ומשמש ככלי עזר אבחנתי וטיפולי. ניתן באמצעות כלי זה להעריך את מידת חדירת הגידולים, מעורבות שכבות שונות של מערכת העיכול, מעורבות של כלי דם ועוד נתונים חשובים אשר ישפיעו על הטיפול הרפואי. בנוסף מאפשר אולטרסאונד אנדוסקופי נטילת דגימת תאים - ביופסיה באמצעות מחט (FNA) לצורך אבחון מדויק של סוג הגידול. הבדיקה מבוצעת דרך הפה בעזרת מכשיר אופטי גמיש שבקצהו מתמר אולטרסאונד.

מתי מבוצעת הבדיקה?

בדיקת EUS מתבצעת בחשד למחלת אבנים בדרכי המרה, דלקת חוזרת של הבלב, חשד למחלות גידוליות של דרכי המרה והבלב, חשד לנוכחות תהליכים תת ריריים בחלל מערכת העיכול, להערכה של מידת חדירת גידולים באתרים שונים של מערכת העיכול, להערכה של מידת ההתפשטות של גידולים בבית החזה ובריאות, לצורך נטילת דגימות מאזורים שונים (במטרה לאפיין טיב המחלה ולהבדיל בין תהליך שפיר לתהליך ממאיר).

כיצד מתבצעת הבדיקה?

יש להגיע למזכירות המכון ביום ובשעה הרשומים בהזמנה לבדיקה. לידיעתך, אנו משתדלים לקבל את המטופלים לפי השעה הרשומה בהזמנה, אך לעיתים הסדר משתנה בהתאם לשיקולים רפואיים ותיתכן המתנה.

יש להצטייד **בתעודה מזהה** ובהתחייבות כספית מתאימה - **טופס 17**.

יש לקרוא בעיון את טופס "הסכמה מדעת" שנשלח יחד עם ההזמנה. לפני הבדיקה חובה לחתום על טופס זה לאישור ביצוע הפעולה. אפשר להתייעץ עם הצוות הרפואי במכון בכל הקשור לבדיקה. במקרה שבו המטופל/ת אינו כשיר/ה לחתום על הסכמה מדעת, נדרשת חובת נוכחות של האפוטרופוס הרשמי ביום הפעולה. על האפוטרופוס להגיע בצירוף כתב מינוי תקף מבית המשפט ותעודת זהות.

אם אינך יכול/ה להגיע לבדיקה אנא הודע/י על כך שבוע לפני כן למזכירות המכון.

יש להגיע לבדיקה עם מלווה שילווה אותך לאחר הבדיקה ובדרכך חזרה לביתך.

לא יתקבל נבדק לבדיקה אנדוסקופית ללא מלווה. נהיגה אסורה בהחלט למשך 12 שעות לפחות לאחר הבדיקה, גם כאשר נדמה לך שאתה ערני.

בעת הפנייה לביצוע אולטרסאונד אנדוסקופי **EUS** תקבל הסבר ראשוני אודות הבדיקה, בדיקות אלטרנטיביות קיימות וסיבוכים אפשריים של הבדיקה.

ביום הפעולה, לאחר קבלת הסבר נוסף מהרופא המבצע, תתבקש לחתום על טופס הסכמה מדעת.

בדיקת ה-**EUS** מתבצעת לאחר קבלת זריקת הרגעה, כאשר הנבדק שוכב על צדו השמאלי. זריקת ההרגעה מפחיתה את הרגשת אי הנוחות בזמן הבדיקה. עם השפעת האלחוש, יוחדר אנדוסקופ גמיש בעדינות דרך הלוע לושט ומשם לקיבה ולתריסריון. החדרת המכשיר אינה מפריעה לנשימה. בזמן הבדיקה לא תחוש בכאב. רוב המטופלים ישנים בזמן הפעולה. המכשור האנדוסקופי עובר ניקוי וחיטוי בהתאם לסטנדרטים מקובלים במדינות מפותחות.

ההכנה לבדיקה

עליך להיות בצום של 7 שעות לפני הבדיקה (מותר לשתות מים צלולים עד 5 שעות לפני הבדיקה). במקרים מסוימים, ייתכן שהרופא המטפל יורה לך על צום ממושך יותר.

עליך לדווח לרופא על תרופות שהנך נוטל ועל רגישות לתרופות.

חשיבות מיוחדת קיימת לטיפול בתרופות נוגדות קרישה כגון: Coumadin, sintrom, clexane, pradaxa, eliquis, xarelto ואחרים, או תכשירי אספירין: cartia, micropirin, tevapirin ועוד. כמו כן Plavix, brilinta, ticlidil.

במידה והנך נוטל תכשירים אלו יש להתייעץ עם הרופא כיצד לנהוג לגבי הטיפול טרם הפעולה.

במידה ומתוכנן ביצוע **FNA** (ביופסיית מחט) עליך להפסיק את הטיפול בנוגדי קרישה ובאספירין בתאום עם הרופא המטפל, ולהגיע הנך מתבקש לדווח על מחלות אחרות מהן אתה סובל, כגון מחלות לב, ריאות, סכרת, יתר לחץ דם ועוד.

סיבוכים אפשריים של בדיקת אולטרסאונד אנדוסקופי:

קיים סיכון לסיבוכים הקשורים לפעולה האנדוסקופית, אך סיבוכים אלו נדירים. יתכן גירוי וכאב מקומי בזרוע, באזור הווריד שלתוכו הוזרק חומר ההרגעה, שחולפים בד"כ לאחר מספר ימים. תיתכן תחושה של אי נוחות בבית הבליעה שתחלוף תוך יום עד יומיים. לעיתים קיים דימום קל מאזור נטילת ביופסיה או דיקור (**FNA**). הדימום, בד"כ קל ונעצר לבד.

סיבוכים אפשריים נוספים שהינם נדירים מאוד:

התנקבות דופן מערכת העיכול העליונה, זיהום ודלקת לבלב.

לאחר הבדיקה

בתום בדיקת אולטרסאונד אנדוסקופי תנוח בחדר ההתאוששות. מלווה יוכל לשהות לצידך. משך המנוחה כשעה. לפני שתשוחרר על ידי אחות המכון תוכל לשתות שתיה פושרת, ולאחר מכן לאכול ארוחה קלה.

מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה
מסונף לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל
The BARUCH PADEH Medical Center, Poriya
Affiliated to The Faculty of Medicine in Galilee - Bar Ilan University

Organization Accredited
by Joint Commission International

מכון גסטרואנטרולוגיה

יש לזכור שתתכן תחושה של נפיחות בבטן כתוצאה מהחדרת אוויר בזמן הבדיקה, תחושה שתעלם מעצמה זמן קצר לאחר הבדיקה. במידה ובוצע **FNA** יש צורך בהשגחה בצום למשך 3 שעות.
לפני שחרורך, ימסור לך הרופא את תוצאות הבדיקה והוראות להמשך טיפול או מעקב. תוצאות ביופסיה (במידה ונלקחו) ישלחו לרופא המטפל/ רופא מומחה מפנה לאחר כחודש.
בהיותך בבית במידה ומופיעים סימנים של חום, כאבי בטן או יציאה שחורה עליך לפנות מידית לטיפול רפואי.

חשוב!

במידה וחלה החמרה בכאבים או מופיעים הסימנים הבאים: חום ו/או צמרמורת, כאב בטן חמור או מתמשך, כאבים בחזה, דימום מפי הטבעת או צואה שחורה, יש לפנות מידית לרופא מטפל או לחדר מיון עם דו"ח הבדיקה.
אנו עומדים לרשותך בכל פניה ושאלה.
מענה טלפוני בימים א-ה בין השעות 8:00-14:00 בטלפון: 04-6652442

בהצלחה ובריאות שלמה!
צוות המערך הגסטרואנטרולוגי – היחידה האנדוסקופית